

**Hallintovaliokunta
Eduskunta**

**12.11.2015
1(3)**

**E 60/2015 vp Valtioneuvoston selvitys: Asedirektiivin muuttaminen
SM:n muistio SM2015-00353/27.10.2015**

Euroopan unionin asedirektiivin muuttaminen

Suomen Ampumaurheiluliitto ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto koskien Euroopan unionin asedirektiivien muuttamista.

Ampumaurheiluliitto näkee Sisäministeriön valmistelumuistion oikean suuntaisena ja se osoittaa viranomaisen ymmärrystä ja myös yhteistyöhalua harrastajakunnan kanssa. Ampumaurheiluliitto on tyytyväinen 2.viiteasiakirjana olevaan Sisäministeriön valmistelumuistioon ja yhtyy ministeriön näkemykseen siitä, että itselataavien kertatulta ampuvien (puoliautomaattiaseet) aseiden siirtämisellä asedirektiivin mukaiseen A-luokkaan ja niiden hallussapidon kieltämisellä yksityishenkilöiltä aiheutettaisiin Suomen kansallisille eduille vakavaa haittaa. Tämä ilmeni erityisesti suomalaisessa laaja-alaisessa, vapaaehtoisessa reserviläistoiminnassa ja siten myös maanpuolustuksen valmiudessa.

Maanpuolustukselle aiheutuvan haitan lisäksi itselataavien aseiden mahdollinen kieltäminen yksityishenkilöiltä haittaisi merkittävästi urheiluammuntaa sekä myös metsästystä.

Urheiluammunnassa käytetään itselataavia aseita, erityisesti pistooliammunnan olympialajeissa sekä kaikissa practical-lajeissa, joissa käytetään itselataavia kivääreitä, haulikoita ja pistooleita. Tämänkaltaisen asekielto johtaisi näiden lajien harrastamisen loppumiseen. Arvion mukaan, mikäli ko. välineistä jouduttaisiin luopumaan, merkitsisi se yksistään urheiluammunnan osalta yksityisille henkilöille arviolta n. 20-25 M€ menetyksiä. Lisäksi itselataavien aseiden korvaaminen, siltä osin kuin korvaaminen olisi edes mahdollista, kerraladattavilla aseilla merkitsee sietämättömiä kustannuksia harrastajakunnalle. Komission kaavailemat muutokset johtaisivat siis laajamittaisiin jo myönnettyjen aselupien peruuttamisiin sekä aseiden ja niiden lisävarusteiden pakkolunastukseen. Lisäkuluja koituu myös elinkeinoelämälle aiheutuvien haittojen kompensatioista. Direktiivimuutoksen kustannus Suomen valtiolle lienee kokonaisuudessaan jopa useita satoja miljoonia euroja luokkaa. Mikäli tällaiseen ikävään pakkolunastamiseen jouduttaisiin, tulee aseet korvata täysiarvoisina.

Ampumaurheiluliitto esittää myös, että Suomen tulee pyrkiä siihen, että luotettavien asekeräilijöiden mahdollisuus sarjatuliaseiden keräilemiseen säilyisi jatkossakin. Aseiden deaktivoiminen; aseiden deaktivoimista eikä deaktivoitujen aseiden hallussapitoa tule kieltää, vaan deaktivoinnille on määritettävä harrastustoiminnan esteettiset ja historialliset arvot huomioivat yksiselitteiset tekniset toteutus-, hyväksymis- ja valvonta- sekä turvamerkintävaatimukset.

Ampumaurheiluliitto yhtyy viiteasiakirjana olevan muistion sisältöön nettikaupan ja muun etämyynnin suhteen. Kaupan alalle ei tule asettaa kategorisoituja esteitä, vaan kaupan käynnille tulee määrittää turvalliset, laittoman kaupan estävät toimintasäännöt. Tällaisia kokonaisuuksia ovat esimerkiksi henkilön tunnistaminen, luvanvaraisuus, aseiden kuljetus sekä luovutuksen järjestely.

Edellä mainittujen seikkojen lisäksi Ampumaurheiluliitto haluaa nostaa esille seuraavia seikkoja:

Suomen tulee luoda pitkäjänteinen ja selkeä linja, jonka mukaan se toimii. Linja tulee luoda yhteistoiminnassa harrastajakunnan kanssa. Lakeihin ei tule tehdä hätiköityjä muutoksia.

”Ehdotettujen toimenpiteiden tarkoituksena on EU:n sisäisen turvallisuuden parantaminen. Taustalla ovat Pariisissa, Kööpenhaminassa sekä Amsterdamin ja Pariisin välisessä junassa tapahtuneet ampumavälikohtaukset.”

Mainitut tapaukset Ranskassa, Hollannissa ja Tanskassa eivät voi kaikessa pahuudessaakaan edellyttää muutoksia kaikkia Euroopan Unionin jäsenvaltioita koskevaan lainsäädäntöön. Ampumaurheiluliitto toteaa, että laillisen harrastuksen tosiasiallinen kieltäminen edellä mainittuun vedoten voidaan pitää lainkuuliaisten ja hyvämaineisten harrastajien kollektiivirankaisemisena, mikä on länsimaisen oikeuskäsityksen vastaista. Voidaan puhua jopa aseharrastajien kansanryhmään kohdistetusta epäluottamuksesta ja syyllistämisestä. Epäoikeudenmukaisiksi koetuilla laeilla on aina ollut ei-toivottuja seurauksia.

Edellä mainituista syistä Ampumaurheiluliitto suhtautuu erittäin torjuvasti siihen, että laillisten ja hyvämaineisten aseluvanhaltioiden harrastusta säänneltäisiin nykyisestäään ja mahdollisesti osittain jopa kiellettäisiin. Ampumaurheiluliiton mielestä Suomen, Euroopan Unionin ja sen muiden jäsenmaiden tulee sen sijaan keskittyä laittoman asekaupan ja luvattoman hallussapidon vastaiseen taisteluun.

Ampumaurheiluliiton mielestä Komission kaavailemat muutokset eivät kestä tulevia asetekniikan eivätkä harrastusympäristön muutoksia. Aselainsäädännön tulisi noudattaa seuraavia periaatteita:

- aseluvan myöntämisen tulee keskittyä varmistamaan luvan hakijan luotettavuus, minkä jälkeen todistustaakka on viranomaisella
- aselain tulee määritellä keskeiset periaatteet ja välttää nopeasti vanhentuvia teknisiä detaljeja
- ampuma-ase on tarkoitettu ampumiseen ja aseluvan tulee implisiittisesti antaa oikeus aseella ampumiseen sekä kaikkien laillisten harrastusmuotojen harjoittamiseen
- kaikki ampuma-aseet tulee rekisteröidä, olivatpa ne toimivia tai deaktivoituja

”Rynnäkkökiväärien ja konepistoolien puoliautomaattiversioiden (itselataava kertatuli) siirtäminen direktiivin A-luokkaan...”

Saamiemme epävirallisten tietojen mukaan aikomuksena on siirtää kaikki puoliautomaattiaseet direktiivin A-luokkaan. Ampumaurheiluliitto esittää, että nykyisessä direktiivissä määritelty aseiden kategorisointi on riittävä eikä sen muuttamiseen ole tarvetta. Ehdotus estää puoliautomaatti-asetekniikan käyttämisen ampumaurheilun kehittämisessä halvaannuttaen toiminnan. Kyse ei siis ole pelkästään joidenkin nykyisten ampumaurheilumuotojen vaarantumisesta vaan urheilun kehitysmahdollisuuksien vakavasta rajoittamisesta Euroopassa.

”Luvallisen hallussapidon kieltämisen sijaan voitaisiin säädellä kyseisen tyyppisten aseiden hankkimista ja hallussapitoa asedirektiivin nyky säännöksiä tarkemmin esimerkiksi sääntelemällä yksityiskohtaisemmin luvansaannin perusteita, esimerkiksi harrastettavia lajeja, ja niiden osoittamista, esimerkiksi edellyttämällä luvanhakijoilta kuulumista ampumaseuraan. Lisäksi voitaisiin tehostaa luvanhakijoiden ja -haltijoiden valvontaa esimerkiksi määrävuosittaisella harrastuksen jatkumisen ja luvanhaltijan sopivuuden kontrolloinnilla tai lupien määräaikaaisuudella.”

Ampumaurheiluliiton mielestä luvan myöntämisen sitominen joihinkin tiettyihin laillisen harrastamisen lajeihin ja vakiintuneeseen harrastus- ja kilpaurheilutoimintaan tulee ongelmalliseksi lajien kehittyessä (esim. KOK:n toiveet, ISSF:n, IPSC:n jne sääntömuutokset) eikä välttämättä parantaisi aseturvallisuutta. Aseturvallisuus ei muodostu aseiden teknisellä luokittelulla, vaan lainsäätäjän ja lain täytäntöönpanijan tulee kohdistaa huomionsa painopisteisesti käyttäjälle ja käyttötarkoitukselle asetettuihin vaatimuksiin. Myöskään lipaskapasiteetin kategorinen rajoittaminen ei ole ratkaisu aseturvallisuudelle. Tarvetta aseiden ominaisuuksille tulee arvioida harrastettavien lajien suhteen, ei teoreettisen tulivoiman (tulinopeus, tulenantokyky, kantama, osuvuus, vaikutus kohteessa) perusteella.

Ampumaurheiluliitto toteaa lisäksi:

1. Biometriset tai saattomuistiaseet (smart gun technology); älytekniikan käyttö aseturvallisuuden parantamiseksi ei ole ratkaisuiltaan tai toimintavarmuudeltaan kypsää otettavaksi laaja-alaiseen käyttöön. Älytekniikan jälkiasentamisen mahdollisuus vanhoihin aseisiin ei ole itsestäänselvyys aiheuttaen merkittäviä kustannuksia.
2. Oikeus ampuma-aseiden hallussapitoon; nykyistä direktiiviä voisi laajentaa koskemaan kaikkia ruutiaseita, jotta ne olisivat vähintään ilmoitusmenettelyn parissa. Kansallinen lainsäädäntö ohjeistaa ainakin Suomessa riittävän hyvin sekä aselupaa hakevan että aseluvan haltijan ominaisuuksien arvioinnin. Hallussapitoluvan edellytyksien arvioiminen ei tarvitse tarkennuksia vaan lupaviranomaisten yhtenäisiä käytäntöjä koko Euroopassa. Aseluvan tulisikin tarkoittaa oikeutta aseharrastuksen harjoittamiseen samalla tavoin kuin ajokortti auton ajamiseen. Asekohtaisista luvista tulee luopua. Ne aiheuttavat ainoastaan tarpeetonta työtä ja kustannuksia. Asetiedot ovat kuitenkin tärkeitä, mutta ne voidaan hyvin tallettaa rekisteröimällä hallussapito poliisin tietokantaan. Viittaamme tässä Poliisihallituksen asettaman työryhmän mietintöön POL-2015-4259/29.05.2015.
3. Direktiivien ja kansallisen lainsäädännön muutokset pitää keskittyä ensisijaisesti laittoman asekaupan ja hallussapidon vastaiseen taisteluun.

Toimiva aselainsäädäntö on yhteiskunnan turvallisuuden kannalta tärkeä ja myös takaa parhaiten perinteikkään harrastusmuodon jatkuvuuden. Suomen Ampumaurheiluliitto haluaa asiantuntija-organisaationa olla mukana rakentamassa sitä.

Kunnioitavasti

Suomen Ampumaurheiluliitto ry

Pia Nybäck
puheenjohtaja

Risto Aarreki
toiminnanjohtaja